

УДК 658.011.2:330.341.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2026.28.6>**Тохтамиш Т.О.**

кандидат економічних наук, доцент,
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5534-3284>**Шептуха О.М.**

кандидат економічних наук, доцент,
Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6117-5125>**Tokhtamysh Tetiana, Sheptukha Olena**

O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS THE BASIS OF AN ENTERPRISE'S COMPETITIVENESS

У статті доведено, що стратегія сталого розвитку є ключовим фактором формування довгострокових конкурентних переваг підприємства. Вона забезпечує підвищення ефективності діяльності, стимулює впровадження інновацій, покращує репутацію та сприяє залученню інвестицій. Доведено, що інтеграція економічних, екологічних і соціальних компонентів у бізнес-модель дозволяє вітчизняним і зарубіжним підприємствам ефективно адаптуватися до кризових умов і сприяти зниженню ризиків. В умовах воєнного стану та післявоєнної реконструкції в Україні впровадження стратегій сталого розвитку стає не лише інструментом виживання, а й основою для виходу на міжнародні ринки. Отже, сталий розвиток виступає необхідною передумовою забезпечення стійкості, конкурентоспроможності та лідерства підприємств у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: стратегія сталого розвитку, конкурентні переваги підприємства, конкурентоспроможність, виклики, інноваційний розвиток.

The article considers the current problem of forming a strategy for sustainable development of enterprises in the conditions of global instability and military challenges in Ukraine. The relevance of the study is due to the need to ensure long-term competitiveness of business, its adaptation to crisis conditions and economic recovery. The concept of sustainable development becomes a key tool for forming effective strategies that combine economic, social and environmental aspects of enterprise activities. The aim of the article is to study the theoretical and applied aspects of forming a strategy for sustainable development of an enterprise as a tool for ensuring its competitive advantages in the conditions of global instability and military challenges, as well as to substantiate its role in increasing the efficiency, innovation and long-term sustainability of business. In the process of research, general scientific and applied methods were used, in particular, methods of theoretical generalization, analysis and synthesis to study the essence of sustainable development, comparative analysis to determine the features of competitive strategies, as well as statistical methods to assess the dynamics of interest in the topic of sustainable development. A systematic approach was applied to study the relationship between economic, environmental and social factors in the activities of enterprises. The study found that the sustainable development strategy is a fundamental transformation of the business model, which ensures increased operational efficiency, reduced costs, stimulated innovation and strengthened the reputation of the enterprise. It is proven that the integration of sustainable

© Тохтамиш Т.О., Шептуха О.М., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

development principles into the strategic management system contributes to attracting investments, expanding market opportunities and increasing resilience to risks. The impact of military factors on the functioning of enterprises is analyzed and the need to reorient their strategies to the principles of sustainable development is substantiated. The practical value of the study lies in the possibility of using the proposed approaches by enterprises to form effective strategies, increase competitiveness and ensure sustainable development in the face of modern challenges, as well as make informed management decisions in the long term.

Keywords: *sustainable development strategy, competitive advantages of the enterprise, competitiveness, challenges, innovative development.*

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування підприємств в Україні характеризуються високим рівнем невизначеності, спричиненим глобальними економічними трансформаціями та військовими викликами. За таких обставин особливого значення набуває здатність бізнесу адаптуватися та забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність. Концепція сталого розвитку стає ключовим інструментом для формування ефективних стратегій, що поєднують економічні, соціальні та екологічні аспекти діяльності підприємств. Водночас існує потреба поглибити дослідження практичної реалізації таких стратегій в умовах кризи та післявоєнного відновлення. Це робить актуальним вивчення ролі сталого розвитку у забезпеченні стабільності та конкурентних переваг підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковці найчастіше розглядають сталий розвиток у контексті комплексної стратегії підприємства, і він пов'язаний з підвищенням конкурентоспроможності та виживанням у довгостроковій перспективі. Практичні рекомендації в літературних джерелах наголошують на: інтеграції сталого розвитку в процес стратегічного планування, інвестуванні в «зелені» технології, підвищенні прозорості (підвітності) та розвитку людського капіталу як джерела конкурентних переваг.

Мануйлов О.В. [4] розробив системний підхід до сталого розвитку та інтегрував економіко-еколого-соціальний підхід у стратегію підприємства.

У своїй публікації Пилипенко С. [6] сформував набори критеріїв сталого розвитку, методи багатокритеріальної оцінки, показники інвестиційної привабливості, модельні підходи до прийняття інвестиційних рішень.

Цалко Т.Р., Харченко Т.О., Хондока А.М. [8] пропонують дорожні карти впровадження, внутрішні політики та звітність, а також необхідність аудиту звітності зі сталого розвитку.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження теоретичних та прикладних аспектів формування стратегії сталого розвитку підприємства як інструменту забезпечення його конкурентних переваг в умовах глобальної нестабільності та воєнних викликів, а також обґрунтування її ролі у підвищенні ефективності, інноваційності та довгострокової стійкості бізнесу.

Виклад основного матеріалу. Введений в Україні воєнний стан створив нові виклики для бізнесу. Підприємства опинилися в ситуації, коли традиційні бізнес-моделі виявилися недостатньо ефективними або навіть непридатними. Зруйнована інфраструктура, обмежений доступ до ресурсів, ризики для життя та здоров'я працівників, невизначеність майбутнього – всі ці фактори змушують підприємства переглядати свої стратегії та адаптуватися до нових умов [5].

Стратегія сталого розвитку – це система управлінських рішень та дій, спрямованих на забезпечення довгострокового зростання та процвітання підприємства шляхом збалансованого поєднання трьох ключових вимірів:

- економічного: забезпечення прибутковості, фінансової стабільності та створення довгострокової цінності;
- екологічного: мінімізація негативного впливу на навколишнє середовище, ефективне використання ресурсів та впровадження «зелених» технологій;

– соціальні: повага до прав людини, турбота про працівників, внесок у розвиток громади та підтримка відповідальних ланцюгів постачання.

У 2024–2025 рр. Уряд України активізував нормативне впровадження звітності та стратегій сталого розвитку для підприємств – прийнято відповідні накази та операційні плани на 2024–2026 рр., що створює зовнішній стимул для інтеграції сталого розвитку в корпоративні стратегії [7].

Можна спостерігати синтез концепцій сталого розвитку та конкурентоспроможності, розробку наборів показників, індексів сталості, аналіз кейсів та галузевий аналіз, але бракує емпіричних кейсів для підприємств, особливо в реаліях війни чи реконструкції. Довгострокові дослідження впливу стратегій сталого розвитку на фінансові показники (рентабельність інвестицій від «зелених» інвестицій) у вітчизняних умовах обмежені.

Стратегія сталого розвитку створює низку унікальних переваг, які важко імітувати конкурентам, забезпечуючи довгострокову конкурентоспроможність підприємства:

1. Підвищення операційної ефективності та зниження витрат: оптимізація ресурсів, інновації процесів.

2. Покращення репутації та зміцнення бренду: лояльність клієнтів, залучення інвестицій.

3. Стимулювання інновацій: нові ринки та продукти, управління ризиками.

4. Залучення та утримання талантів: ціннісна пропозиція для працівників.

Формування стратегії сталого розвитку – це не просто доповнення до існуючої бізнес-моделі, а її фундаментальна трансформація. Підприємства, які усвідомлюють взаємозв'язок між екологічною відповідальністю, соціальною справедливістю та економічною прибутковістю, надають можливість створювати унікальні, стійкі конкурентні переваги. Довгострокова стійкість стає синонімом конкурентоспроможності, забезпечуючи не лише виживання, а й лідерство на ринку.

У ринковій економіці забезпечення конкурентних переваг є основою діяльності підприємства, тому доцільно приділяти значну увагу формуванню конкурентної стратегії. Процес її створення та вибору полягає у визначенні тих конкурентних переваг підприємства, які сприятимуть його досягненню на ринку та захистять його від конкурентного тиску. Ці переваги можуть бути не завжди очевидними, але вони повинні відображатися в продуктах, витратах та якості послуг підприємства, а також в інших показниках його діяльності. Стратегія розробляється безпосередньо на основі виявлених конкурентних переваг [5].

Для довгострокового планування недостатньо приймати рішення, спрямовані лише на виживання підприємств. Їм потрібні стратегії, які не лише забезпечать їхню стійкість під час кризи, але й стануть основою для подальшого розвитку. Саме тому актуальним є питання формування стратегії сталого розвитку, яка враховує екологічні, соціальні та економічні фактори, що можуть забезпечити ефективне функціонування бізнесу в кризовій ситуації.

Сталий розвиток – це не протилежність, а передумова конкурентоспроможності в сучасному світі. Він передбачає розвиток, який задовольняє потреби сьогодення без шкоди для здатності майбутніх поколінь задовольняти власні потреби. Такий підхід вимагає балансу між економічними, соціальними та екологічними цілями [3].

Впровадження концептуальних принципів сталого розвитку позитивно впливає на конкурентоспроможність підприємств, яка характеризується зниженням витрат, підвищенням репутації, виходом на нові ринки, впровадженням інновацій та покращенням відносин із зацікавленими сторонами. Водночас високий рівень конкурентоспроможності підприємств може сприяти досягненню Цілей сталого розвитку, забезпечуючи ресурси, необхідні для реалізації ініціатив сталого розвитку. Управління конкурентоспроможністю підприємств на основі сталого розвитку вимагає від підприємств системного підходу, що враховує екологічні, соціальні та економічні фактори у стратегіях та діяльності [1].

В умовах жорсткої конкуренції ринкова позиція підприємства визначається його конкурентними перевагами. Одним із важливих факторів, що впливають на його діяльність та дозволяють йому бути кращим за конкурентів, є наявність конкурентних переваг. На цьому етапі економічного розвитку підприємства повинні адекватно та швидко реагувати на зміни навколишнього середовища та використовувати конкурентні переваги у своїй діяльності з метою досягнення економічних вигод [8].

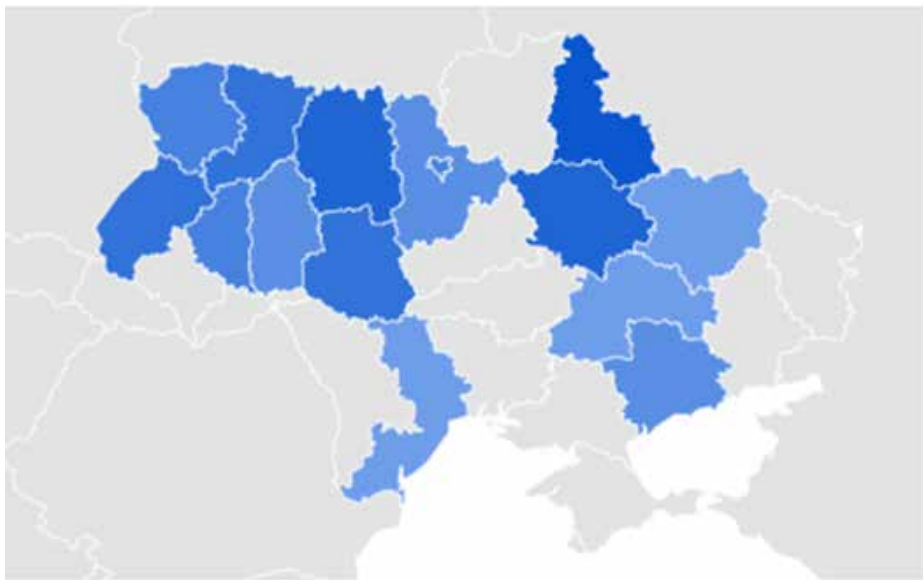
Щоб бути стійким у конкурентній боротьбі, підприємство повинно підвищувати рівень конкурентоспроможності не лише своєї продукції, а й підприємства в цілому. Тому формування конкурентних переваг на підприємстві має велике значення для розвитку та підвищення його ефективності.

Стратегія сталого розвитку забезпечує конкурентоспроможність завдяки збалансованому підходу, що поєднує економічне зростання, соціальний розвиток та екологічну стійкість. Підприємства, які впроваджують таку стратегію, отримують такі переваги, як підвищення ефективності, інноваційність та репутація, що дозволяє їм бути більш конкурентоспроможними у довгостроковій перспективі.

Ефективним інструментом для дослідження ринку та збору статистичних даних є пошуково-аналітична система Google Trends [9].

Під час планування напрямків досліджень для формування стратегій сталого розвитку було визначено ключовий запит та визначено динаміку його популярності в Україні за 2021–2025 рр.

Аналіз популярності запиту «стратегія сталого розвитку» в Україні демонструє прямий зв'язок між кризою, відновленням та стратегічним плануванням. Пік інтересу до стратегій сталого розвитку припав на грудень 2022 р., а потім до жовтня 2024 р. інтерес до теми значно знизився. Це пов'язано з військовими діями в Україні, які виступили стресовим фактором. У жовтні 2024 р. спостерігалось різке зростання інтересу до зазначеної теми. На Рис. 1 представлено результати дослідження за регіонами України.

Рис. 1. Результати пошуку категорії «стратегії сталого розвитку» по регіонах України за 2021–2025 рр.

Джерело: розроблено авторами на основі Google Trends

Як бачимо з Рис. 1, в Україні переважає зацікавленість проблематикою стратегій сталого розвитку у наступних регіонах: Сумська обл. (100%), Полтавська та Житомирська обл. (по 87%), Вінницька обл. (75%), Львівська та Рівненська обл. (по 75%), м. Київ, Тернопільська та Волинська обл. (по 62%), Запорізька, Хмельницька та Київська обл. (по 50%), Одеська, Дніпропетровська та Харківська обл. (по 37%).

Високий інтерес зумовлений тісною інтеграцією з ЄС (західні регіони), гострою потребою в сталому розвитку та переглядом моделей виробництва (центральні/прифронтові регіони). Дані підтверджують, що сталий розвиток стає необхідною умовою для майбутньої реконструкції та інтеграції українського бізнесу у світову економіку. В умовах України сталий розвиток сприймається не лише як екологічна декларація, а й як стратегія виживання та операційної стійкості (що підтверджується піком популярності запиту у 2022 р.). Інтерес найвищий там, де бізнес перемістився або де вплив війни найбільш помітний. Це свідчить про функціональне використання концепції сталого розвитку для вирішення нагальних кризових проблем. Різне відродження інтересу у 2024 р. підкреслює важливість зовнішніх стимулів (державні замовлення, процеси євроінтеграції) для переходу від короткострокового виживання до стратегічного планування з урахуванням сталого розвитку.

Стратегія сталого розвитку створює конкурентні переваги для підприємств за допомогою напрямів, що наведено в Табл. 1.

Під впливом зростаючої внутрішньої та зовнішньої конкуренції вони стають найважливішим елементом управління підприємством, яке орієнтоване на стратегічний успіх. Нові продукти, прогресивні технології визначають успіх підприємницької діяльності, забезпечують довгострокове функціонування та фінансову стабільність підприємств, а також підвищують їхню конкурентоспроможність на ринку.

В Табл. 2 представлено приклади основних конкурентних переваг відомих вітчизняних підприємств.

Таблиця 1

Інструменти стратегії сталого розвитку в контексті створення конкурентних переваг

Напрямок	Характеристика
Інновації та ефективність	– впровадження екологічних інновацій може призвести до зниження витрат на ресурси та енергію; – пошук нових, екологічно чистих матеріалів та процесів може вивести компанію на нові ринки
Покращення репутації та лояльності клієнтів	– клієнти все частіше обирають товари та послуги компаній, які демонструють соціальну відповідальність та екологічну свідомість; – позитивна репутація підвищує лояльність клієнтів та приваблює нових споживачів
Залучення інвестицій та талантів	– інвестори все більше враховують показники сталого розвитку при ухваленні рішень; – компанії, що дбають про сталий розвиток, часто є більш привабливими для висококваліфікованих працівників
Покращення управління ризиками	– стале управління допомагає зменшити ризики, пов'язані з регуляторними змінами, екологічними проблемами та соціальними ризиками; – диверсифікація бізнесу з урахуванням сталого розвитку робить його більш стійким до криз; – дотримання екологічних та соціальних стандартів знижує ризики штрафів, судових позовів та репутаційних втрат, що робить бізнес більш стабільним
Доступ до нових ринків	– підвищення попиту на екологічно чисті та соціально відповідальні товари й послуги відкриває нові ринкові можливості

Джерело: розроблено авторами

Таблиця 2

Приклади конкурентних переваг відомих вітчизняних підприємств

Підприємство	Галузь	Приклади конкурентних переваг
НАЕК «Енергоатом»	Енергетика	Велика частка у виробництві електроенергії; стабільність генерації; стратегічна роль у енергосистемі; низька собівартість атомної енергії
«Укрзалізниця»	Транспорт і логістика	Найбільша мережа залізничних перевезень у країні; інфраструктурна монополія; можливість масових вантажних та пасажирських перевезень
«ПриватБанк»	Фінанси	Розвинена цифрова інфраструктура; лідер у мобільному банкінгу; широка мережа відділень та терміналів; високий рівень впізнаваності бренду
«Нова пошта»	Логістика	Швидка доставка; широка мережа відділень та поштоматів; власні IT-рішення; висока якість сервісу
«Рошен»	Харчова промисловість	Сильний бренд; сучасні виробничі потужності; широкий асортимент; експорт у багато країн
«Миронівський хлібопродукт (МХП)»	Аграрний сектор	Вертикальна інтеграція виробництва; масштабність; сучасні технології; сильні позиції в експорті м'яса птиці
«АрселорМіттал Кривий Ріг»	Металургія	Один із найбільших виробників сталі у регіоні; експортна орієнтація; вертикальна інтеграція частини процесів
«Київстар»	Телеком	Найбільша абонентська база; розгалужена інфраструктура; інвестиції в мережі; впізнаваний бренд
«Метінвест»	Металургія	Повний виробничий цикл; сильні позиції на міжнародних ринках; якісний менеджмент; контроль над сировинною базою
«Агрохолдинг Астарта-Київ»	Аграрний сектор	Вертикальна інтеграція (цукор, молочне господарство, рослинництво); використання точного землеробства; експорт

Джерело: розроблено авторами

Наведені переваги дозволяють бути підприємствам лідерами в своєму секторі економіки. В Табл. 3 наведено приклади конкурентних переваг відомих компаній світу.

Дані Табл. 3 свідчать про потужність світових лідерів в різних секторах економіки.

Суть сучасних концепцій формування конкурентних переваг підприємства полягає у пошуку та визначенні факторів і стратегічних підходів. Вони дозволять підприємству виділитися серед конкурентів та отримати комплекс ринкових переваг. Основою таких концепцій є врахування складності та динамічності сучасного бізнес-середовища, в якому функціонують підприємства та намагаються забезпечити собі стійкі конкурентні переваги [2].

На конкурентних ринках усі підприємства можуть бути об'єктами атак з боку конкурентів. Такі атаки можуть здійснюватися як новачками, які бажають вийти на ринок, так і вже діючими підприємствами, які прагнуть зміцнити свої позиції на ринку. Метою захисної стратегії є зниження ризику атаки, здатність протистояти атаці з меншими втратами, якщо вона відбудеться, та чинити тиск на тих, хто їм кидає виклик, щоб переорієнтувати їх на боротьбу з іншими конкурентами.

Висновки. Таким чином, стратегія сталого розвитку є ключовим фактором формування довгострокових конкурентних переваг підприємства. Вона забезпечує підвищення ефективності, стимулює інновації, покращує репутацію та допомагає залучати інвестиції. Доведено, що інтеграція економічної, екологічної та соціальної складових у бізнес-модель дозволяє підприємствам ефективно адаптуватися до кризових умов та знижувати ризики. В умовах воєнного стану та повосенної відбудови в Україні впрова-

Таблиця 3

Приклади конкурентних переваг відомих компаній світу

Компанія	Країна	Галузь	Приклади конкурентних переваг
Apple	США	Технології, електроніка	Сильний бренд; унікальна екосистема; висока лояльність; преміальний дизайн; власні чипи
Google (Alphabet)	США	ІТ, пошук	Домінування у пошуку; рекламна платформа; штучний інтелект; велика база користувачів
Amazon	США	Е-commerce, хмарні технології	Швидка доставка; масштаб логістики; великий обсяг даних
Samsung Electronics	Південна Корея	Електроніка	Вертикальна інтеграція; широкий модельний ряд; глобальність
Toyota	Японія	Автомобіле-будування	Висока якість; Toyota Production System; ефективні поставки; гібридні технології
Tesla	США	Авто, енергетика	Лідер електромобілів; власні зарядні станції; бренд; інновації в батареях
Coca-Cola	США	Харчова промисловість	Сильний світовий бренд; глобальна дистрибуція; маркетинг
Nike	США	Спортивний одяг	Бренд; маркетинг; партнери-спортсмени; інновації у матеріалах
Siemens	Німеччина	Промисловість, технології	Автоматизація; глобальне охоплення; промислові рішення
BMW Group	Німеччина	Автомобіле-будування	Преміальний бренд; інженерія; інновації; різноманіття моделей
Huawei	Китай	Телеком, електроніка	5G технології; конкурентні ціни; широкий асортимент; власні рішення
ІКЕА	Швеція	Роздріб меблів	Низькі ціни; оптимізована логістика; унікальна модель; дизайн

Джерело: розроблено авторами

дження стратегій сталого розвитку стає не лише інструментом виживання, а й основою для виходу на міжнародні ринки. Тому сталий розвиток є необхідною передумовою для забезпечення стійкості та лідерства підприємств у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Артеменко Л.П., Загорулько Т.В., Кутлу Е. Стратегії управління конкурентоспроможністю підприємств на засадах сталого розвитку. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2023. № 27. С. 43–51. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/298439/291178>
2. Вербівська Л.В. Конкурентні переваги підприємства та обґрунтування стратегії їх забезпечення. *Ефективна економіка*. 2023. № 11. URL: <https://surl.li/itborx>
3. Заблоцький О., Андрусів К., Карвацка Н. Концепція сталого розвитку як основа формування та оцінки стратегії підприємства. *VII CISP conference «An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary»* 2024. № 36. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/16.02.2024>
4. Мануйлов О.В. Формування стратегії сталого розвитку підприємств *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. URL: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/ujae_2024_r02_a10.pdf
5. Матвієнко К.В., Кваско А.В. Стратегії розвитку підприємства в сучасному конкурентному середовищі. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи»*. 25 квітня 2024 р. Київ, 2024. С. 85–86. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/303666>
6. Пилипенко С. Стратегічне управління підприємством на засадах сталого розвитку. *Економіка та суспільство*. № 21. 2020. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/33>

7. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку. Розпорядження №1015-р від 18.10.2024 р. Кабінет Міністрів України. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/R1015.pdf>

8. Цалко Т.Р., Харченко Т.О., Хондока А.М. Особливості формування конкурентних переваг на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2019. № 9. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/39.pdf

9. Kliuiev O., Vnukova N., Hlibko S., Brynza N., Davydenko D. Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google. In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, 2020, pp. 523–535. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23306>

References:

1. Artemenko L.P., Zahorulko T.V., Kutlu E. (2023) Stratehii upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstv na zasadakh staloho rozvytku [Strategies for managing the competitiveness of enterprises on the basis of sustainable development]. *Ekonomichnyi visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, no. 27, pp. 43–51. Available at: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/298439/291178>

2. Verbivska L.V. (2023) Konkurentni perevahy pidpriemstva ta obgruntuvannia stratehii yikh zabezpechennia [Competitive advantages of the enterprise and justification of the strategy for their provision]. *Efektivna ekonomika*, no. 11. Available at: <https://surl.li/itborx>

3. Zablotskyi O., Andrusiva K., Karvatska N. (2024) Kontsepsiia staloho rozvytku yak osnova formuvannia ta otsinky stratehii pidpriemstva [The concept of sustainable development as a basis for forming and evaluating the company's strategy]. *VII CISP conference "An integrated approach to science modernization: methods, models and multidisciplinary"*, pp. 36–40. (in Ukrainian) Available at: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/16.02.2024>

4. Manuilov O.V. (2024) Formuvannia stratehii staloho rozvytku pidpriemstv [Formation of a strategy for the sustainable development of enterprises]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, vol. 9, no 2. Available at: https://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/ujae_2024_r02_a10.pdf

5. Matviienko K.V., Kvasko A.V. (2024) Stratehii rozvytku pidpriemstva v suchasnomu konkurentnomu seredovyshchi [Enterprise development strategies in a modern competitive environment]. *Materialy V Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy"* (Kyiv, April 25th, 2024). Kyiv, pp. 85–86. Available at: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/303666> (in Ukrainian)

6. Pylypenko S. (2020) Stratehichne upravlinnia pidpriemstvom na zasadakh staloho rozvytku [Strategic management of the enterprise based on sustainable development]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 21. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/33>

7. Pro skhvalennia Stratehii zaprovadzhenia pidpriemstvamy zvitnosti iz staloho rozvytku. Rozporiadzhennia №1015-r vid 18.10.2024 r. Kabinet Ministriv Ukrainy [On approval of the Strategy for the introduction of sustainable development reporting by enterprises. Order No. 1015-r dated October 18, 2024. Cabinet of Ministers of Ukraine]. Available at: <https://mof.gov.ua/storage/files/R1015.pdf>

8. Tsalko T.R., Kharchenko T.O., Khondoka A.M. (2019) Osoblyvosti formuvannia konkurentnykh perevah na pidpriemstvi [Features of the formation of competitive advantages at the enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 9. Available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2019/39.pdf

9. Kliuiev O., Vnukova N., Hlibko S., Brynza N., Davydenko D. (2020) Estimation of the Level of Interest and Modeling of the Topic of Innovation Through Search in Google. In: *Proceedings of the 4th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems*, pp. 523–535. Available at: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23306>

Дата надходження статті: 30.03.2026

Дата прийняття статті: 20.04.2026

Дата публікації статті: 25.06.2026